

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond
kultuurikorralduse õppekava

Maarja Mangus

HEATEGEVUSKONTSERT “ÜLE LÄVE”

Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Piret Aus, kultuurikorralduse assistent, MA (kultuurikorraldus)

Kaitsmisele lubatud .....

(juhendaja allkiri)

Viljandi 2019

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	4
1. SÜNDMUSE OLULISUS	5
1.1. Heategevuse taust	5
1.2. Kultuurisündmuse vajalikkus ja väärtusloome.....	6
1.3. Sündmuse sotsiaal-majanduslik mõju.....	6
1.4. Edasine tegevus pärast projekti	7
2. ORGANISATSIOONIANALÜÜS	9
3. SÜNDMUSE ETTEVALMISTUSPROTSESS.....	11
3.1. Ettevalmistavad tegevused	11
3.2. Projekti partnerid	12
3.3. Heategevuskontserdi eelarve.....	13
3.4. Turundus ja kommunikatsioon.....	14
3.5. Projekti meeskond	15
3.7. Riskianalüüs	17
3.8. Projekti seadusandlik kontekst	18
4. REFLEKSIION.....	20
4.1. Sündmuse sisuline analüüs.....	20
4.2. Eneserefleksioon.....	23
KOKKUVÕTE.....	26
KASUTATUD ALLIKAD	27
LISAD	30
Lisa 1 EELK struktuur.....	30

Lisa 2 Projekti tegevuskava	31
Lisa 3 Riskianalüüs	34
Lisa 4 Eelarve ja täitmine	35
Lisa 5 Meeskonna struktuur ja ülesanded.....	38
SUMMARY	39

SISSEJUHATUS

Minu loov-praktiliseks lõputööks oli 9. novembril 2018 toimunud heategevuskontsert „ÜLE LÄVE“. Projekti eesmärk oli koguda vahendeid Viljandi Pauluse kiriku halvas seisukorras peatrepi restaureerimiseks. Kontserdi eesmärk oli kokku koguda puuduolevad 5720 eurot trepi taastamise kulude katmiseks. Kontserdi peaesinejad olid tšellokvartett C-Jam koos Mikk Kaasikuga. Lisaks astusid kontserdil üles Viljandi Muusikakooli orkestrikoor Maarika Reimandi juhendamisel ning kaks tšelloõpilast.

Minul oli heategevuskontserdi korralduses täita projektijuhi roll. Tegelesin ka sponsorite, koostööpartnerite ja sündmuse turundamisega. Minu hallata oli umbes 30-liikmeline meeskond. Kui meeskonnale juurde arvestada veel esinejad, tuleb projektiga seotud inimeste arvuks ligikaudu 60. Valdkondlikud vastutajad jagunesid turunduse, logistika ning tehnika valdkonnas. Projektiperioodi kestus oli juulist detsembrini 2018. aastal. Käesoleva töö kirjutamise hetkel (maikuu esimeses pooles) tegeletakse trepi restaureerimistöödena veel trepi platvormile plaatide lisamise, vuukimise ning haljastustöödega. Kiriku peatrepi avamine on planeeritud hiljemalt juunikuu esimesse nädalasse.

Heategevuskontserdi „ÜLE LÄVE“ projekti kestel sain rakendada koolis õpitud teoreetilisi teadmisi ning uusi väärtuslikke kogemusi. Kuna projektijuhtimise eest vastutamine oli minu jaoks esmakordne, siis kohati tundsin end ehk pisut ebakindlalt, kuid projekti edenedes sain aina rohkem julgust juurde. Lõputööd võiks iseloomustada kokkuvõttena nelja aasta jooksul kogutud teadmistest ning annab väga hea võimaluse näha, kuidas teoreetilised teadmised reaalses elus töötavad ning samuti saab leida uusi nüansse, mida edaspidises korraldustöös kasutada.

1. SÜNDMUSE OLULISUS

1.1. Heategevuse taust

Mänd, Noor, Uudelepp & Uus (2011, lk 9) määratlevad EMSLi voldik annetamine ja maksud põhjal, et heategevus on „vabatahtlik, olukorrast tingitud ja planeerimata tegevus, mida tehakse kaastundest, sümpaatiast või tavast. Heategevus ei toimu süsteemselt ühiskonna muutmiseks, vaid on pigem ühekordne reageering mõnele kampaaniale või nähtusele.“ Annetuste kogumine hõlmab toetuse otsimist ja saamist ning selle alla kuuluvad ka projekti- ja tegevustoetused (Lagerspetz 2007 ja Mänd 2006 Rammo 2011, lk 8 järgi).

Annetamine ja heategevus on sajandeid levinud tava. Rahva annetuste toel on eelmisel sajandil valminud nii mõnigi teatrihoone, seejuures tasub märkida, et eestlaste kirikute ehituse finantseerimisallikaks on suuresti vaid annetused. Annetatakse ka tänapäeval, kuid selle mastaap on muutunud. Annetamist mõjutavad suuresti ajalugu, tavad ja usk. (Luukas, Vooglaid & Loo 2012) [---] „Eesti maad ja ajalugu nii palju mõjutanud Saksa kultuuriruumis olid enne XX sajandi sotsiaalriigi teket annetajate ja metseenidena aktiivsed jõukad bürgerid, kes oma fondide kaudu tegutsesid nii hoolekandes kui arendasid haridust, teadust ja kunsti“ (*ibid.* 2012).

2017. aasta uuringu „Eestimaalaste valmisolek heategevuseks“ toodi seisukohtadena välja see, et peamisteks Eesti ühiskonna probleemkohtadeks on osalejate hinnangul haigused ning nende ravivõimalused ja vanemliku hoolitsuseta lapsed. Sellest tulenevalt on populaarseimad heategevusorganisatsioonid seotud tervishoiu ja noorte valdkonnaga. Osalejatest 12% moodustasid püsiannetajad ning 51% ühekordse annetuse tegijad. (Reinson 2017, lk 24)

1.2. Kultuurisündmuse vajalikkus ja väärtusloome

Viljandi Pauluse kirikuhoone on pärit aastast 1866 (Kirikuhoonest 2019). Antud kirikus ei ole senini põhjalikke taastamistöid läbi viidud, vaatamata sellele, et mitmed ehitise osad on üsna kehvast seisust. Kiriku peatrepp oli üks kriitilisematest kohtadest. Kirikud saavad suure osa oma sissetulekutest annetuste näol, kuid paratamatult ei jagu neid sellises mahus, mis võimaldaks läbi viia suuremaid restaureerimistöid. Ka eelpool mainitud allikate põhjal võib väita, et kiriku ehitustööde rahastamine suuremahuliste annetuste näol pole tänapäeva kontekstis prioriteetne tegevus. Kuna aga antud kirikus on restaureerimist vajavaid osi mitmeid, oli üheks võimaluseks taolise ürituse abil murekohtadele tähelepanu pööramine ning seeläbi probleemile kogukonnas laiemas kajastuse leidmine. Heategevuskampaania on üks võimalus lisarahastuse leidmiseks, sest lisaks heateole sündmuse piletiostu näol on inimestel võimalik ka kultuuri nautida.

Eelkõige on see sündmus oluline Viljandi Pauluse kogudusele, kellele on tarvis kooskõimiskohta ning kirikuhoone kui antud organisatsiooni tegutsemispaiga korrashoid aitab koguduse tegevusele kaasa ka edaspidi. Teiseks on see oluline Viljandi linnale, sest pühapaiga kõrval on tegemist linna olulise arhitektuuriväärtusega ning kontserdi- ja sündmustepaigana rikastab Viljandi linna kultuuripilti. Pühakodade korrashoid võiks olla laiemas ühiskonna jaoks prioriteet, et säilitada keskkonna terviklik miljö. Ka kogu Eestis võiks see väärtustada kultuurilooliste objektide au sees hoidmist ja jätkusuutlikkust läbi restaureerimise. Varasemalt on riiklikul tasandil kirikute säilitamist toetatud programmist “Pühakodade säilitamine ja areng 2014-2018” (2019). Peale antud projekti lõppemist jätkuvad toetused ja arendustegevused koostöös Muinsuskaitseametiga (Nelson 2018).

1.3. Sündmuse sotsiaal-majanduslik mõju

Uuringust „Kultuuri- ja spordisündmuste regionaalse majandusliku mõju hindamine ja analüüs- Viljandi Kitarri-festival“ näitel saab välja tuua valdkondlikud mõjutegurid, mille abil sündmuse piirkondlikku mõju hinnata. Nendeks on majanduslik, turism/kommertstegevus, keskkond, sotsiaalne/kultuuriline, psühholoogiline ja poliitiline/administratiivne (Estimating Economic Impacts... Josing, Lepane, Vanamölder &

Rebane 2010, lk 8 järgi). Eeskätt tuuakse uuringus positiivsena esile just piirkonna tulude, populaarsuse ning atraktiivuse kasvu kohalike, ettevõtjate ja turistide jaoks (*ibid.*, lk 8).

Majanduslikus mõttes võiks antud sündmuse abil tulude hulk suureneda tänu sellele, et täites heategevuskontserdi eesmärgi ehk kogudes vajalikke vahendeid kiriku peatrepi restaureerimiseks, võiks see suurendada kontserdipaiga atraktiivsust potentsiaalsetele kontserdikorraldajatele, kes võiksid taas oma sündmuse korraldamise tarbeks Pauluse kirikut kasutada. Rohkemate sündmuste abil meelitaks see nii sündmustele kui kirikuhoonesse rohkem inimesi, mis jällegi tähendab suuremat tulu.

Keskkonna mõistes aitaks kiriku restaureerimine ilmestada Viljandi linnapilti ning lisaks küllaltki vanale hoonele veelgi väärtust. Tänu sündmustele võiks tõusta ka inimeste teadlikkus, kuivõrd tähtis on vanade ning kultuuriloos oluliste hoonete säilitamine ning jätkusuutlikkuse tagamine. Kuna uuringu andmetel saab mõjutegurina käsitleda ka kogukonnatunde suurenemist, oli minu arvates heategevuskontsert heaks näiteks, kuidas kohalike inimeste ja ettevõtete ühise jõupingutuse tulemusena suudetakse parandada ühe kogukonnale olulise ehitise murekoht.

1.4. Edasine tegevus pärast projekti

Heategevuskontserdi „ÜLE LÄVE“ jätkusündmusena toimus Viljandi Muusikakooli jõulukontsert, mille raames koguti varasema kontserdi väiksema meeskonna abil heategevusmüügiga raha kiriku edasise remondi kulude katteks. Samuti eraldas valitsus 2018. aasta lõpus Viljandi Pauluse kirikule 100 000 eurot, mille abil alustada hoone katuse nelitiseosa restaureerimist (Salumäe 2018).

Viljandi Muusikakoolil on heategevuskontserdi järel olnud tšellokvartetiga C-Jam mitu uut koostööprojekti. Sündmuse järgselt salvestas kollektiiv koos Viljandi Noorte Sümfooniaorkestri (edaspidi VNSO) kooriga Pink Floyd'i loo „The Happiest Days of Our Lives/Another Brick in the Wall“. Sama looga oli neil võimalus üles astuda ka 2018. aasta lõpus „Jõulutunneli“ saates. 2019. aasta naistepäevaks valmistati ette uhiuus kontserdikava

“Illusioon” ning C-Jam, Mikk Kaasik ja VNSO koor andsid kolm menukat kontserti Tallinnas, Tartus ja Viljandis.

2. ORGANISATSIOONIANALÜÜS

Viljandi Pauluse kiriku sünniks võib pidada aastat 1224 ning sellest kujunes maakogudus. Kirikuhoone ehitamist asuti planeerima 1861. aastal ning ehitis pühitseti 30. oktoobril 1866. (Kirikuhoonest 2019) Kiriku tegevus on ametlikult määratletud järgnevalt: „Eesti Evangeelne Luterlik Kirik, lühendatuna Eesti Kirik või EELK, on vaba rahvakirik, kes koosneb Eesti Vabariigis ja väljaspool Eestit asetsevatest ning tema kanoonilises alluvuses olevatest kogudustest. Kiriku tegevuse aluseks on rõõmusõnum Kristusest Jeesusest, kes on ühe, püha, üleilmse ja apostliku kiriku Issand. Elukorralduslikult on EELK juriidiline isik, mille siseelureeglid ja asjaajamiskord sätestatakse lisaks põhikirjale ka kirikukogu vastuvõetud kirikuseadustes.“ (Seadusandlus 2019)

Kiriku põhikirja §3 määratleb organisatsiooni missiooni ja väärtused järgnevalt: „EELK kui Issanda Jeesuse Kristuse ühe, püha, üleilmse ja apostliku kiriku lahutamatu osa eesmärk on juhtida inimesi pääsemisele ja tõe tundmisele. EELK ülesanne on Jumala sõna kuulutamine ja sakramentide jagamine ning sellest tulenevalt haridus-, diakoonia- ja misjonitöö tegemine ja muul viisil kristliku usu ja armastuse levitamine, edendamine ja süvendamine. Oma ülesannet täites seisab EELK Jumala loodud elu pühaduse eest ning teenib kõlblust, õiglust ja rahu ühiskonnas ning üksikinimeste elus.“ (Põhikiri 2019) Pauluse Koguduse õpetaja Allan Praatsi sõnul on “kontserdid ja heategevusüritused osa koguduse tööst ja avalikust tegevusest koguduse liikmete ja piirkonna inimeste heaks“ (Praats 2019).

Organisatsiooni missiooni käsitletakse teiste sõnadega ka kui kutsumust või eluülesannet ning selles määratletakse [...] „kes me oleme, mida me teeme ning kuhu me suundume“ (Üksvärav 2003, lk 56). Missiooni sõnastusse lisatakse veel see, mida ja kelle jaoks ta midagi teeb, tegevusala ning väärtusi (Strateegilise planeerimise... 2006, lk 55). Vaadeldes antud organisatsiooni missiooni, siis võib sellest üldjoontes missioonis vajalikud osised

välja tuua. Sihtgrupina võiks välja tuua justkui ühiskonna või üksikisiku, kelle vajadusi rahuldatakse. Samas võiks sihtgrupi määratlus olla ehk pisut konkreetsem. Vajadustena võiks antud missiooni põhjal sõnastada pääsemist ja tõe tundmist. Kõige täpsemalt on minu hinnangul määratud tegevused, mille läbi vajadusi täidetakse ehk haridus-, diakoonia- ja misjonitöö tegemine. Ka organisatsiooni väärtused on üsna konkreetset väljatoodud- nendeks on kõlblus, õigus ja rahu.

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku seadusandlikku võimu teostab kirikukogu ning valitsusorganiks on konsistorium, mis viib täide esimese otsuseid ning korraldab organisatsiooni igapäevatööd. Lisaks on kiriku juhtimise roll ka piiskoplikul nõukogul. Õpetuse sisuliste küsimustega tegeleb vaimulike konverents ning regionaalseks juhtorganiks on veel praostkonna esinduskogud. Konkreetset igal kogudusel on juhtiv organ koguduse nõukogu ja juhatus. (Juhtimine 2019) Arvan, et tegu on funktsiooniorganisatsiooniga, mis „tugineb talitluste liigendusel, mis viib funktsioonialade loomisele“ (Siimon 2004, lk 174). Heategevuskontserdi projektis jagunes juhtimine kindlate eraldiseisvate valdkondade kaupa, kus kõigil mingid spetsiifilised ülesanded.

3. SÜNDMUSE ETTEVALMISTUSPROTSESS

3.1. Ettevalmistavad tegevused

Heategevuskontserdi „ÜLE LÄVE“ tegevus- ja ajakava on välja toodud lisas 2. Tegevuste jaotus algas esmalt sobiva esineja paikapanemisest, pidades silmas antud sündmuse eesmärki ning sihtgruppi. Üsna kiiresti sai paika, et selleks on tšellokvartett C-Jam. Lisaks soovis kollektiiv kaasata sellesse projekti noore laulja Mikk Kaasiku, kellega neil varasemalt mitu koostööd olnud. Kuna kontsert toimus Viljandi linnas ja oli suunatud eelkõige kohaliku kogukonna hüvanguks, siis kaasati projekti VNSO koor.

Lisaks toimusid sündmuse turundamiseks vajalike visuaalide kujundamised. Reklaam läks üles nii ajalehtedesse, Facebooki kui ka ekraanidele Viljandi linnas ja Mäos. Samuti kujunes piletimüügiteenuse vahendajaks AS Piletilevi, mis andis meile paar lisareklaami võimalust oma keskkonnas. Sündmuse turunduse osas toimusid jooksvalt kokkulepete sõlmimised erinevate meediaväljaannete ja raadiokanalitega intervjuude tarbeks. Turunduse esmase alustalana korraldasime septembrikuu lõpus pressikontserdi, millega viisime esimest korda heategevuskontserdi ja selle eesmärgi laiema teadvuse ette. Sotsiaalmeedias paremaks turundamiseks koostasime kogudusele ka Facebooki lehe, kus aktiivselt heategevuskampaniat kajastada. Seal avaldati projektiga seotud meediakajastusi ning informatsiooni trepi hetkeolukorrast ning ehitusprotsessist.

Väga oluline roll antud projekti juures oli heategevuskampania ülesehitamine. Selleks kogusime esmalt kokku Äriregistris avaldatud info põhjal Viljandimaal tegutsevate ettevõtete andmed. Seejärel selekteerisime meeskonnaliikmete varasemate kogemuste põhjal välja ettevõtted, kes on varem taolisi projekte rahastanud ning pöördusime nende poole sponsorluse osas. Samuti käis kogu sündmuse turunduskontseptsiooni juurde pidev sündmuse heategevusliku aspekti rõhutamine. Ka üksikisikuid oodati oma panust andma isegi siis, kui neil polnud võimalust heategevuskontserdile kohale tulla. Sündmust

sissejuhatava trepikontserdi kõrval ehitasime heategevuskontserdi „ÜLE LÄVE“ ümber veel mitmeid lisategevusi. Nii oli kontserdi eel ja järel avatud heategevuslik küünlamüük koostöös osaühinguga Võhma Valgusevabrik.

3.2. Projekti partnerid

Peakorraldaja EELK Viljandi Pauluse Kogudusega otsustasime koostööd teha, kuna antud projekti eesmärk- restaureerida kirikuhoone peatrepp- oli silmaga näha ning kirik oli igati meie ideedele avatud. Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia kujunes oluliseks partneriks, sest seeläbi kindlustati kompetentsed lavatehnilised jõud sündmuse kvaliteetseks läbiviimiseks ning samuti korralduslikult pädevad meeskonnaliikmed. Kultuuriakadeemia võimaldas meile vajamineva tehnika oma majast ning lisaks kogemustega helitehnikud. Nii kultuurikorralduse kui ka helitehnoloogia tudengitel oli võimalus õpitud teoreetilisi teadmisi ja omandatud praktilisi kogemusi rakendada reaalses töökeskkonnas.

Pärast mitme teenusepakkuja vahel kaalumist otsustati kaasata piletimüügiteenuse vahendajana Piletilevi, sest arvestades heategevuskontserdi sihtgruppi sai otsustavaks antud piletimüügikeskkonna kättesaadavus. Kuna külastajate hulka kuulus palju vanemaalisi inimesi, kes ei viibi aktiivselt pidevalt nutikeskkonnas, siis mängis Piletilevi kasuks eri müügipunktide rohkus. Internetikeskkonna kõrval on Piletilevil 179 müügipunkti üle Eesti ning edasimüüjate hulka kuuluvad näiteks Statoil, Selver, Rimi ja kultuurikeskused (Firmast 2019). Lisaks andis Piletilevi meile ka mitmeid lisareklaami võimalusi. Esimese piletimüügiteenuse pakkujana kaalutud Ticketer toimib aga vaid veebipõhiselt (Ticketer keskkonna kasutustingimused 2019).

Eesti Autorite Ühinguga alustasime läbirääkimisi kohe, kui esineja kinnitati, et kontserdil lugude esitamisel oleks kõik seadusega kooskõlas. Heategevuskontserdi näol oli tegemist avaliku sündmusega, mis Korrakaitseaduse §58 lõike 3 kohaselt on „avalikus kohas toimuv ja avalikkusele avatud lõbustusüritus, võistlus, etendus, kaubandusüritus või muu sellesarnane inimeste koos olemine, mis ei ole koosolek.“ Autoriõiguse seaduse kohaselt kuuluvad muusikateosed autoriõigusega kaitstavate objektide hulka (Autoriõiguse seadus

§4) ning selle kasutamiseks tuleb taotleda ühingult luba. Selle tulemusena saavutasime heategevuslepingu, mis andis meile soodsad tingimused ja Eesti Autorite Ühingu toetuse sündmuse läbiviimiseks.

Meediasuhtluse osas õnnestus heategevusprojekti käigus teha tihedalt koostööd Eesti Rahvusringhäälinguga (edaspidi ERR). Esmalt toimus 24. septembril 2018 pressikontsert "Kirka kivisse", mis märkis kirikutrepi restaureerimisprotsessi algust ning oli reklaamiks eesseisvale heategevuskontserdile. Pressikontserdil oli meile abiks ERR-i korrespondent Olev Kenk, kes kajastas kiriku seisukorda „Terevisiooni“ uudistes. Lisaks saime lisada tele-ning raadioreklaami ERR-i kultuuriteadetes. Veel avanes projekti käigus võimalus anda intervjuusid Vikerraadios ja Klassikaraadios. Meedia poole pealt tegime kohalikul tasandil tihedat koostööd maakonnalehe Sakalaga, kes kajastas aktiivselt meie tegemisi ning kiriku olukorda. Samuti ilmus seal 14. novembril 2018 Maret Tomsoni kontserdiarvustus.

3.3. Heategevuskontserdi eelarve

Peamisteks kuluartikliteks (vt lisa 4) kujunesid artistide töötasu, lisatualeti rentimine ning turundusega seotud kulutustest reklaamtrükiste printimine ning video- ja audioklippide valmistamine. Kontserdi eelarve maht oli 4450,74 eurot. Tänu sponsoritele ja teistele koostööpartneritele ning toetajatele õnnestus meil mitmeid tooteid ning teenuseid saada soodsamatel tingimustel või täiesti tasuta.

Konkreetselt trepi maksumuseks kujunes 15 720 eurot. Esmane algatus trepi restaureerimise projekti teostamiseks tuli Austraalias elavalt ettevõtjalt Karl Treffnerilt, kes märkas probleemset kirikutreppi ning annetas selle kordategemise tarbeks 5000 eurot. Samuti panustas 5000 euroga Vilandi linn. Ülejäänud 5720 eurot soovisime koguda heategevuskontserdi „ÜLE LÄVE“ ning heategevuskampaania koosmõjul. Saavutasime oma eesmärgi ja kogusime isegi 2000 eurot rohkem esialgu plaanitust. Kontserdi piletimüügi kogutuluks kujunes 3591 eurot. Annetuste kogusummana koguti nii sponsoritelt kui eraisikutelt 8310,58 eurot.

3.4. Turundus ja kommunikatsioon

Kuusik, Virk, Aarna, Sepp, Seppo, Mehine & Prinshthal (2010, lk 16) on turunduse definitsioonina määratlenud: „Turundus on kasulike klientide leidmise ja hoidmise ning kasulike kliendisuhete arendamise teadus ja kunst.” Kommunikatsiooni käsitleb Vihalem (2008, lk 178) kui „aimustele, mõtetele, faktidele, hoiakutele ja emotsioonidele omistatud tähenduste edastamine isikute vahel ühise märgisüsteemi abil.“ [---] Turunduskommunikatsioonis käsitletakse nii isiklikku kui massikommunikatsiooni, kus „isiklik müük vajab isiklikku suhtlust, reklaam, müügi soodustamine ja avaliku arvamuse kujundamine eeldavad massikommunikatsioonimeetodeid“ (*ibid.*, lk 179). Sündmusest teavitati mitmeid traditsioonilisi kanaleid. Vastavalt kommunikatsiooniplaanile ilmusid kuulutused ajalehes Sakala ning samuti jagati seal ning Sakala hallatavas nädalalehes 1Leht kontserdi ning kirikuga seotud artikleid. Trepikontsert leidis kajastust ka Eesti Rahvusringhäälingu poolt nii „Terevisiooni“ uudistena, ERR-i kultuuriteadete reklaamklippidena kui ka raadiointervjuuna Klassikaraadios. Lisaks anti intervjuusid ka teistele Eesti raadiojaamadele (Elmar, KUKU, Tre Raadio). Video reklaamklippe esitleti Viljandi linnas, Centrumi kaubanduskeskuse väliekraanil ja Järvamaal, Mäos Tallinn-Tartu maantee ääres oleval väliekraanil. Võimalusi sündmuse turundamiseks andis ka Piletilevi oma piletimüügikanalites.

Turundasime sündmust mitte vaid Viljandi kontekstis, vaid kogu Eestis laiemalt, kuna seeläbi saime pöörata suuremat tähelepanu sellele, et tegelikult on lagunevad pühakojad laiem probleem üldiselt ning et igaühe võimuses on anda panus taoliste kultuuriväärtuste kordategemiseks sõltumata asukohast. Viljandis laiema kajastuse leidmiseks tuli meie turundusmeeskond ideele tutvustada meie projekti ja kontserti Viljandimaa pensionäride ühendusele. Nii mina kui ka teised projektiliikmed käisid kahes Viljandimaa pensionäride organisatsioonis ning Sakala keskuses tegutseva päevakeskuse huviringides eakatega kohtumas ning tutvustasime oma heategevusprojekti. Lisaks pakkusime võimalust otsemüügi meetodil soetada kohapeal pilet soodsama hinnaga. „Otsemüük on tarbekaupade ja teenuste turustamine otse tarbijale “inimeselt-inimesele” põhimõtte järgi- peamiselt tarbijate kodus või teiste isikute kodus, töökohas või mujal püsivast jaemüügikohast eemal“ (Mis on otsemüük? 2019).

3.5. Projekti meeskond

Lisaks projektijuhile kuulusid meeskonda piletimüügi pealik, turundusinimesed ning tehnika- ja logistikajuht. Lisaks olid TÜ Viljandi kultuuriakadeemia muusikaosakonnast meeskonnas helitehnikud ja Sakala Keskusest valgustehnik. Viljandi Pauluse Kogudusest oli korraldusprotsessis abiks viis koguduse esindajat. Sündmuse päeval aitasid kontserdi korraldamisel kaasa veel vabatahtlikud TÜ Viljandi kultuuriakadeemia 1. kursuse kultuurikorralduse üliõpilaste hulgast. Meeskonna struktuur ning ülesanded on täpsemalt välja toodud lisa 5.

Projektijuhina tegelesin meeskonnatöö koordineerimisega ning sündmuse tegevuskava planeerimisega. Jälgisin igapäevaselt tegevuste täitmist ning vajadusel jagasin jooksvaid juhiseid meeskonnale. Samuti koordineerisin meeskonna koosolekuid. Täiendavalt koostas projekt eelarve ning samuti oli minu teha heategevuskontserdi tarbeks sponsorite ja rahastuse leidmine. Sündmuse päeval oli minu roll veel jälgida piletimüügi sujuvat toimimist.

Piletimüügi pealiku ülesanne oli välja töötada sobiv piletimüügi kontseptsioon kontserdi jaoks ning suhelda piletimüügivahendusteenuste pakkujatega ning valida neist välja meie tingimustele sobivaim. Piletimüügi pealik koostas ka vahearuandeid piletimüügi hetkeseisu kohta ning andis soovitusi piletimüügi efektiivsemaks muutmiseks, samuti suhtles Piletileviga sealsete reklaamivõimaluste osas.

Heategevuskontserdi turundusmeeskonda kuulus kolm inimest. Üks inimene tegeles pressiteadete ning sündmuse meediakajastuste kirjutamisega kohalikus ajakirjanduses. Teise liikme roll oli sotsiaalmeedia haldamine ehk pressiteadete ja meedikajastuste lisamine Viljandi Pauluse Koguduse ja heategevuskontserdi „ÜLE LÄVE“ Facebooki lehtedele. Lisaks tegeles ta sündmuse ettevalmistusprotsessi fotode ja videoklippide jagamisega. Kolmas inimene tegeles ajalehe- ning raadiointervjuude tarbeks kokulepete sõlmimise ning ERR-i kultuuriteadete rubriigis heategevuskontserdi video- ja audioklippide näitamiseõiguse taotlemisega.

Logistikajuhi ülesanne oli leida kontserdi jaoks vajaminev tehniline personal ning koguda kokku ettenähtud tehnika. Samuti suhtles ta jooksvalt esinejatega ettevalmistusperioodil ning kogus kokku raiderid. Logistikajuht aitas kaasa ka sponsoresemete transpordil kontserdipaika. Sündmuse päeval oli logistikajuhi ülesandeks kogu proovide ajakava paikapannemine ning jälgimine, samuti tehnika tagasiviimine akadeemiasse.

Vabatahtlikud aitasid kontserdipäeva jooksul tehnika, inventari ja toitlustuse transpordiga. Olulisem roll oli vabatahtlikel piletikontrollis ning heategevusliku küünlamüügileti pidamisel. Osad vabatahtlikud olid ka tehnilise meeskonna osa. Sündmuse ettevalmistava meeskonna moodustas umbes 35 inimest ning koos esinejatega oli Pauluse kiriku heategevuskontserdiga seotud üle 60 inimese.

Projekti meeskonna eduka toimimise puhul tuleks silmas pidada, et tulemus saavutatakse üksikisikute koostöös. Lisaks on tähtsad ka vastastikune abistamine, usadus ning liikmete oskuste tundmine. [...] Meeskonnavaimu tekitamine aitab kaasa ka tulemustele. (Üksvärv 2010, lk 206-207) Projektimeeskonna juhtimisel püüdsin üldjoontes alateadvuslikult antud printsiipe järgida. Kogu korraldusprotsessi vältel tuletasin meeskonnale meelde, miks me midagi teeme ning kuidas iga üksiktegevus suurema eesmärgi täitmisele kaasa aitab. Oli näha, et kui meeskonnaliige mõistis oma rolli olulisust suurema eesmärgi saavutamiseks, oli ta ka oma töös põhjalikum ning etteantud ülesanded sooritati kiiremini. Eesmärgid said paika pandud numbriliselt ning taoline konkreetsus andis võimaluse püstitatud eesmärgi analüüsida, kuna nende täitmist sai mõõta. Sündmuse lähenedes proovisin kogu meie 35-liikmelisele meeskonnale rõhutada üksikisiku tähtsust ning samuti rõhusin meie- tundele ning koostööle.

Antud projekti juures oli äärmiselt oluline kompetentse meeskonna loomine. Võib öelda, et see enamjaolt ka õnnestus, sest põhimeeskonna moodustasid valdkonna spetsialistid ning lisaks said praktikat õppivad kultuurikorraldajad. Kogu tehnilise poole puhul saime kasutada nii Viljandi kultuuriakadeemia tehnilise personali abi kui ka sealset tehnikat. Lisaks sain antud projekti raames teha koostööd kogunud inimestega kommunikatsiooni ning piletimüügi korralduse vallast.

Usaldus oli heategevuskontserdi projektis kindlasti kandev väärtus. Minu jaoks oli tähtis, et säiliks avatud suhtlus ning meeskonnaliikmetel säiliks läbivalt teadmine, et murede või

nõu küsimisise sooviga võivad nad alati projektijuhi poole pöörduda seda nii korraldusmeeskonna siseselt kui ka eesmärgi täitmise seisukohalt sooviga parandada Viljandi Pauluse kiriku olukorda. Kommunikatsiooni koha pealt soovisin, et kõik otsused võetaks vastu avatud arutelu käigus, arvestades kõigi meeskonnaliikmete poolt- ja vastuargumente ning läbipaistvuse säilitamiseks oli oluline kõik taolised otsused dokumenteerida. Regulaarne koosolekute pidamine oli tähtis, informeerimaks Pauluse Koguduse juhatust heategevusprojekti hetkeseisust.

3.7. Riskianalüüs

Vastavalt projekti tegevuskavale (vt lisa 2) sai välja töötatud heategevuskontserdi „ÜLE LÄVE“ riskianalüüs (vt lisa 3). Riskianalüüsi vaadeldes saab öelda, et enamik välja toodud ohtudest tegelikkuses ei realiseerunud. Küll saab aga välja tuua kaks küllaltki olulise kaaluga riski, mis realiseerusid. Ühel juhul õnnestus sellele leida toimiv lahendus, kuid teise olukorra puhul polnud valmisolek niivõrd kompetentne, kui oleks pidanud.

Nimelt selgus kaks nädalat enne kontserti tõsiasi, et trepp ei pruugi kontserdipäevaks valmida. Antud olukord oli tingitud kommunikatsioonihäirest ehitaja, koguduse ning kontserdikorraldajate vahel. Olukord sai aga lahenduse, kui ehitajatega läbirääkimiste tulemusena sai trepile ehitatud ajutine lahendus, mille abil siiski kontserdikülastajad kiriku peauksest saali pääsesid.

Teine situatsioon toimus mõned minutid peale kontserdi algust, kui mina projektijuhina piletimüügi aruannet koostas. Nimelt tuli informatsioon, et saalis on naisterahvas minestanud. Mind haaras automaatselt paanika ning kõik loogilised lahendused olid tol hetkel peast kadunud. Õnneks suutis kogemustega kultuurikorraldaja adekvaatselt reageerida ning võttis hädasolija ja kiirabiga suhtlemise enda peale. Tänu tema kiirele tegutsemisele lõppes situatsioon õnnelikult ning kiirabi sekkumist polnud kokkuvõttes tarvis.

3.8. Projekti seadusandlik kontekst

Heategevuskontserdi korraldamisel tuli silmas pidada mõningaid maksuregulatsioone. Kuna Viljandi Pauluse Kogudus on mittetulundusühing, siis saime seda kommunikeerida rahastuse otsimisel. Nii sponsorkirjadesse kui ka muudesse kanalitesse sai lisatud informatsioon, et kogudus kuulub tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja. „See tähendab, et vaid sellesse nimekirja kuuluvale organisatsioonile tehtavad annetused on maksuvabad juriidilistele isikutele; ning summad [...] saab maha arvata ka eraisik oma maksustatavatest tuludest pärast teisi mahaarvamisi (elatised, koolituskulud, laenuintressid jms)“ (Abiks annetajale maksustamisest 2019). Eraisiku annetus kajastub automaatselt tema tuludeklaratsioonil, kui annetuse saaja on inimese isikukoodi maksuametile edastanud. Juriidilise isiku puhul peab arvestama piirmäära 10% eelmise aasta kasumist või 3% palgafondist, kusjuures annetused tuleb igakuiselt deklareerida. (*ibid.*) Sündmuse korraldusega seotud teenusepakkujate arvete tasumisel ning eelarve planeerimisel tuli arvestada ka seda, kas ettevõtte kuulub käibemaksukohustuslaste hulka, millest tulenevalt lisandub teenuse maksumusele käibemaks. Käibemaksukohustuslaseks loetakse ettevõtet, mille „tehingute maksustatav käive ületab 40 000 eurot [...] kalendriaasta algusest arvates“ (Millal registreerida käibemaksukohustuslasena 2019).

Reklaamiseaduse juures tuli antud sündmuse turundamisel jälgida seda aspekti, et kohalik omavalitsus võib rakendada välireklaami paigaldamisele oma nõuded (Reklaamiseadus § 13 lg 1). Välja tuli selgitada avalikud kohad, kus Viljandi linnas on lubatud paigaldada välireklaami ning osade plakatite osas tuli läbi rääkida Sakala Keskusega, kes haldab mitmeid reklaamtulpasid Viljandi linnas. Sündmuse reklaamklippide kajastamisel Eesti Rahvusringhäälingu kultuuriteadetes tuli silmas pidada veel asjaolu, et reklaamklipp “ei tohi sisaldada reklaami ega mingeid otseseid ja/või kaudseid helilisi viiteid avaliku ürituse või heategevusürituse või üleskutse esitlejatele, sponsoritele, toetajatele või rahastajatele ega nende kaubamärkidele, toodetele või teenustele, samuti informatsiooni piletimüügi kohta (v.a teade selle kohta, et üritus on tasuta)“ (Teadete edastamise kord... 2019).

Heategevuskontserdi “ÜLE LÄVE” korraldamisel tuli arvestada ka Autoriõiguse seaduses sätestatud. Kuna tegemist oli kontserdiga, mis hõlmas muusikateoste avalikku esitamist, tuli meil sõlmida ka Eesti Autorite Ühinguga vastav leping. Arvestades meie sündmuse

eesmärgi, õnnestus meil organisatsiooniga sõlmida heategevusleping ning samuti ei pidanud me esitama repertuaariplaani ja –aruannet. Konkreetselt uue kirikutrepi ehituse kontekstis tuli Viljandi Pauluse Kogudusel teha tihedat koostööd veel Muinsuskaitseametiga, et ehitustööd kulgeksid kõikidele nõuetele vastavalt.

4. REFLEKSIOON

4.1. Sündmuse sisuline analüüs

Kontserdipäev sujus enamjaolt probleemideta, kuna logistiliselt olid kõik tegevused üsna täpselt planeeritud. Kontserdi tehnilise ettevalmistusega püsisime samuti enamjaolt ajakavas. Pisut ajahätta jäid ehk proovid enne kontserti, osalt seetõttu, et peaesineja saabus proovi oodatust hiljem. Proovide pikem kestus tähendas aga seda, et ka küllastajate saali lubamine viibis ning kokkuvõttes lubati nad sinna umbes pool tundi enne kontserti.

Piletimüük sündmuse kohapeal algas tund enne kontserti ning lõppes pool tundi peale kontserdi algust. Hilinejaid lubati saali vaid aplausi ajal. Piletimüüki oli kaasatud kolm inimest. Ühel hetkel muutus inimeste voog aga üsna tihedaks ning mina projektijuhina läksin piletimüüki ja –kontrolli appi. Kindlasti oleks lihtsam olnud, kui piletimüügi valdkonnal oleks lisaks kolmele vabatahtlikule ka kindel juht, kes kogu süsteemi eest algusest lõpuni vastutaks, kuna enne kontserti oli mitmeid valdkondi, mida projektijuhi ülesanne oli jälgida.

Võib väita, et sisuliselt õnnestus kontserdi puhul kõik, nagu planeeritud. Tšellokvarteti C-Jam-i, VNSO koori ja noorte tšellistide kooslus lõi olulise seose Viljandi kohaliku kontekstiga ning seeläbi andis küllastajatele ehk ka rohkem põhjuseid antud kontserti külastada. Kontserdi ümber ehitatud heategevuskampaania oli samuti igati edukas ning kindlasti aitas kaasa see, et meil õnnestus esineda väga mitmetes meediakanalites nii kohalikul kui üleriigilisel tasandil ning samuti mängis rolli kogu restaureerimisprotsessi aktiivne kajastus.

Mitte nii edukalt ei kulgenud ehk kontserdi ümber koondatud lisategevused. Enne kontserti avasime koostööpartneri Felliniga kohviku, et inimestel oleks võimalik enne muusika nautimist ka keha kinnitada. Oma rolli võis selle juures mängida ka ilmastik, kuid kohvik oleks minu hinnangul võinud olla populaarsem. Lisaks kohvikule oli enne ja pärast

kontserti avatud heategevuslik küünlamüük ning „ÜLE LÄVE“ meeskonna vastutada oli ka C-Jam-i plaadimüük. Küünlamüügist 50% oli mõeldud trepi restaureerimise toetuseks. Paraku küünlamüügist erilist kasumit ei tulnud. Oma rolli võis omada asjaolu, et suur osa kontserdi publikust oli vanemaeline, kes ei kasuta niivõrd aktiivselt sotsiaalmeediat. Antud tegevusi reklaamisime me aga põhiliselt just Facebookis ning seetõttu võis oluline sihtgrupp sellest informatsioonist ilma jääda. Lisaks oli tegu kirikukontserdiga, kus kogu arveldamine toimus sularahas ning võimalik, et inimesed lihtsalt ei osanud omale piisavalt sularaha varuda. Lisategevuste efektiivsust oleks ühe võimalusena saanud parandada ehk näiteks sellega, et oleksime heategevusliku poole saanud veel rohkem siduda meie peaesinejatega ja näiteks leppida nendega kokku, et ka osa plaadimüügitulust läheks trepi restaureerimise tarbeks.

Idee oli ka ühe heategevusprojekti osana üles ehitada kampaania Hooandja keskkonnas. Selleni me käesoleva heategevuskontserdi raames aga ei jõudnud, kuna võtsime arvesse kogenud mentori nõuandeid kvaliteedi ja ajakasutuse osas ning jõudsime järeldusele, et järelejäänud ajaraamistikus poleks projekti teostamine enne kontserti otstarbekas. Hooandja kampaania on heategevuskontserdi jätkuna plaanis teostada 2019. aasta lõpus.

Meeskonnaliikmete rahulolu oli valdavalt positiivne. Palusin igal meeskonnaliikmel analüüsida sündmuse kordaminekut ning paljud neist analüüsisid ka enda töö häid külgi ja kitsaskohti. Kuna suure osa meie meeskonna tuumikust moodustasid ikkagi õppivad tudengid, siis julgen väita, et enamjaolt tuli neil taolise projekti ülesannete täitmine hästi välja. Külastajatelt tuli samuti positiivset tagasisidet ja selle omaette näitajaks võiks olla asjaolu, et ka peale kontserti ja kontserdi ajal laekus kiriku kontole ja annetuskasti arvestatav summa trepi toetuseks.

Majanduslikult saavutasime oma heategevuskontserdiga püstitatud eesmärgid ja isegi ületasime need. Viljandi Pauluse kiriku saali maksimaalne istekohtade arv on 700. Saali täituvuse eesmärgiks seadsime 420 kohta. Piletimüügi mõistes meil antud eesmärki püstitada ei õnnestunud ning ostetud piletite arvuks jäi 314. Koos kutsetega oli aga külastajate arvuks 454. Kokkuvõttes aga õnnestus meil koos piletitulu ja annetajate abiga koguda kokku kirikutrepi restaureerimiseks vajalikud 5720 eurot ning lisaks õnnestus meil koguda 2000 eurot plaanitust enam, mis suunati edasise kiriku restaureerimisprotsessi

tarbeks. Koos jätkuprojekti tuludega Viljandi Muusikakooli jõulukontserdil on see summa veelgi suurem.

Kui vaadelda heategevuskontserti kui konkreetset sündmust, siis on taoliste projektide juures kindlasti mingid läbivad jooned, millele oma tegevusi üles ehitada. Esmalt on oluline paika panna terviklik ja läbimõeldud heategevuskampaania, millest suur osa on seotud projekti üleüldise kommunikeerimisega. Projekti eesmärk tuleb viia võimalikult laiaade gruppide teadvusesse ning leida nüanss, millega saaks turundada kohalikul tasandil olulist küsimust ka üleriigilisel tasandil. Antud heategevuskontserdi puhul saime kasutada asjaolu, et kirikute halb seisukord on laiem probleem ning puhtalt riiklikult eraldatud vahenditest nende taastamiseks ei piisa, mistõttu on iga ühiskonnaliikme võimalus panustada taoliste kultuuriväärtuste säilitamiseks.

Antud projektis osalemine näitas selgelt, et väga oluline roll kultuurisündmuste korraldamisel on ka sponsorite leidmine, neile atraktiivse reklaamivõimaluse pakkumine ning üleüldine suhtlus toetajatega. Antud projekti toetajatest põhiosa moodustasidki just eraettevõtted. Sponsorluse otsimisel püüdsime seda Viljandi kontekstis teha läbimõeldult, pöördudes eelkõige Viljandimaa ettevõtete poole. Tänu said toetajad kutse heategevuskontserdile ning lisaks tänati neid avalikult nii Pauluse kiriku Facebooki lehel kui Sakalas. Õppisin antud projektiga, et heategevusprojekti läbiviimisel tuleb kasuks võimalikult personaalne suhtlus oma toetajatega. Valdav enamus ettevõtetest, kes heategevuskontserti ja trepi restaureerimist toetada otsustasid, said personaalse suhtluse osaliseks kas otsepöördumisena telefonikõne näol või nimelise sponsorkirjana ettevõtte juhile. Lisaks tuli välja, et sponsorkirjade juures tasub ära märkida ka taotletava organisatsiooni kontonumbrid, kuna osad sponsorid ei vasta küll kirjadele, kuid kannavad toetuse üle kontole. Heade suhete hoidmiseks toetajatega on üheks viisiks viia neile personaalselt kutsed.

Heategevusprojekti läbiviimisel on tähtis silmas pidada veel seda, et projekt oleks võimalikult läbipaistev. Sellele aitab kaasa konkreetsete arvuliste näitajate ja projekti maksumuse viimine toetajate ja potentsiaalsete kontserdikülastajateni. Lisaks konkreetselt selle heategevuskontserdi eesmärgi teadvustamiseks kajastasime trepi ehitust etappide kaupa kogu kontserdi korraldusperioodi. Samuti on projekti läbipaistvuse huvides tuua

rahva ette ka konkreetsed arvulised tulemused, millega projekti edukust mõõta ning näidata indiviidi panust suurema eesmärgi hüvanguks.

4.2. Eneserefleksioon

Heategevuskontsert „ÜLE LÄVE“ oli minu esimene suurem projekt ning samuti oli see esmakordne kogemus projektijuhi rollis. Oma lõputöö korraldusprotsessis andis see väga palju uusi kogemusi ning samuti sain väärtuslikke õppetunde, kuidas tulevikus toimida. Nii mitmeidki teoreetilisi teadmisi õnnestus nüüd praktikas realselt rakendada, kuid kindlasti oli valdkondi, mida saanuks projektijuhina paremini organiseerida.

Üks suurimaid õppimiskohti antud projekti raames oli meeskonnatöö korraldamine. Minu jaoks oli tähtis tagada pidev meie-tunde olemasolu meeskonnas ning rõhuda samas üksikisiku olulisusele suuremas terviku osana. Lisaks püüdsin anda konkreetse valdkonna vastutajatele piisavalt vabadust, kuid vajadusel teostas ka kontrolli teatud tööloikude täitmise kohta ning jagasin jooksvalt ülesandeid. Samas toimusid ka arutelud tähtsatel teemadel vabas vormis ühise laua taga ning soovisin, et otsused oleks vastu võetud konsensuslikult. Usun, et taoline lähenemine õigustas end ning aitas meeskonnaliikmeid motiveerida. Samuti soovisin, et säiliks usaldus ja inimestel oleks võimalik vajadusel alati minu poole abi osas pöörduda.

Projekti juhtimisel sain arendada oma delegeerimisoskust. Olles varem meeskonnas töötades täitnud mingi konkreetse valdkonna eest vastutavaid rolle, tuli sageli täita kõrgemalt tasandilt ette antud ülesandeid ning sageli ise otsuseid vastu võtta. Sageli aga tahtsin ma kontserdi ettevalmistusprotsessis tegeleda asjadega, mis ei peaks olema minu vastutusalas ning seega jaotasin need teistele liikmetele. Seega sain siit olulise õppetunni, et kõike ei saa alati ise ära teha.

Heategevuskontserdi „ÜLE LÄVE“ puhul oli minu juhtida umbes 30-liikmeline põhimeeskond ning sama palju juurde oli sündmusel esinejaid. Siinkohal oli äärmiselt oluline meeskonna struktureerimine, et kõik vastutusalad oleks kaetud ning töö toimiks efektiivselt. Tagantjärele mõeldes, oleks isegi taolise meeskonna suuruse juures võinud olla veel paar inimest, kes täiendaksid mõningaid valdkondi ehk oleksin võinud paremini

meeskonda planeerida. Näiteks logistiliselt oleks võinud kokkuvõttes olla tehnika transportijaid rohkem, sest ajalise piirangu tõttu läks inventari transpordiga Viljandi kultuuriakadeemiasse kiireks ning piisava arvu töökäte puudumise tõttu pidin ka ise selle valdkonnaga tegelema. Lisaks leian, et meie kolmeliikmeline turundusmeeskond küll täiendas üksteist, kuid samas oli nõnda kitsas valdkonnas ehk seetõttu info liikumine pisut aeglane ning oli ka oht tegevuste duubeldamiseks.

Töö projektijuhina nõuab suures osas kindlameelsust, mida projekti kestel tundsin vahel pisut kõikuva olevat. Nimelt olin projekti kestel praktiliselt sunnitud välja vahetama kaks meeskonnaliiget. Kuna soov siiski uskuda parimat kaalus alguses negatiivse üle ning resoluuksi otsuse vastuvõtmine viibis seetõttu. Taoline situatsioon lõi aga mind mõneks ajaks rivist välja ning hetkeks kadus siht silme eest, kuidas edasi minna. Kokkuvõttes õpetasid need kogemused mulle kui projektijuhile seda, et vahel on tarvis öelda ei ja vastu võtta resoluuksi otsuseid.

Minu lõputöö tõestas veel taas seda, kuivõrd oluline on riskiplaani koostamine projektitöös. Riskiplaan peab olema detailselt läbimõeldud ning eriti tuleks keskenduda riskide maandamise viisidele. Käesoleva projekti jaoks koostas ma riskiplaani, kuid leian, et selle teostus oleks vajanud veel rohkem läbimõtlemist, mida teha olukorras, kui juhtub kõige hullem ning ka praktikas reaalselt rakendataks seda, mis teoorias kirjas. Eelpool mainitud juhtum minestanud küllastajaga oli äärmiselt oluliseks õppetunniks, kuidas tegutseda ja mitte käituda kriisiolukorras ning edaspidi kavatsen kindlasti riskiplaani rohkem arutada ka meeskonnasiseselt.

Projekti ajalise määratluse olulisus kerkis samuti lõputöö kontekstis esile. Kohe projekti alguses püüdsin aja- ning tegevuskava võimalikult täpselt koostada. Usun, et üldjoontes tuli selle järgimine üsna hästi välja, kuid mingite teemade juures toimus ka ajalisi nihkeid. Siinkohal tuleb ehk taas esile oskus võtta vastu kindlaid otsuseid, sest oli valdkondi, mis meil meeskonnas mitu nädalat laual seisis, ent kindlat lahendust ei leidnud ja nii jäi mingite teemadega tegelemiseks vähem aega, kui esialgu plaanitud.

Heategevuskontserdiga „ÜLE LÄVE“ sain väärtuslikke kogemusi projektijuhtimise, heategevuskampania korraldamise ja sponsorluse vallas. Need on valdkonnad, mis on edasises töös kultuurikorralduse alal äärmiselt vajalikud. Lisaks oli mul võimalus raadio- ja

teleintervjuudega saada kogemusi meediasuhtluse alal. Koolis õpitud teoreetilistest teadmistest sain enim rakendada erinevaid projekti osiseid nagu näiteks riskiplaan- ning aja- ja tegevuskava koostamine. Samuti oli mul võimalus praktiseerida õpitut turunduse ning sponsorluse ainetest.

Tugevalt tundsingi end ehk sponsorluse ning meeskonnatöö vallas, kuid viimase puhul leian, et saab leida veel meetodeid, kuidas meeskonnatöö oleks efektiivsem ning samuti, kuidas rakendada paremini meeskonna liidrirolli. Lisaks on veel arenguruumi sündmuse ohutuse ja turvalisuse planeerimise osas. Kuigi kõigi teoreetiliste teadmiste rakendamine praktikas polnud küll täiuslikult läbi viidud, siis ometi on mul hea meel, et sain siiski end proovile panna mitmetes õpitud valdkondades nagu projektijuhtimine, turundus ning toetajate leidmine.

KOKKUVÕTE

Oma loov-praktilise lõputööna teostas in Viljandi Pauluse kirikus heategevuskontserdi „ÜLE LÄVE“. Kontserdi eesmärk oli koguda puuduolev summa hoone peatrepi taastamiseks. Sündmusel esinesid tšellokvartett C-JAM koos laulja Mikk Kaasikuga. Lisaks astusid üles Viljandi kohaliku muusikakooli neidudekoor Maarika Reimandi juhendamisel ning tšelloõpilased Miko Marius Onni ja Karl-Vahur Vingisaar.

Heategevuskontserdi projektijuhina sain end proovile panna esmakordselt. Ligi 60-liikmelise meeskonna juhtimine ja projekti koordineerimine andsid väärtuslikke õppetunde ja uusi kogemusi, mida edaspidises korraldustöös kasutada ja ka vältida. On äärmiselt oluline näha, kuidas teorias omandatud teadmised ka reaalselt töötavad ning missuguseid nüansse mingi valdkonna sündmuse läbiviimine endas sisaldab.

Olen tänulik, et sain võimaluse osaleda just heategevusprojekti läbiviimisel, kuna see on minu jaoks üks südamelähedastest valdkondadest. Kuigi projekti juhtida oli üsnagi uudne roll, siis tulevikus sooviksin end sel alal kindlasti veel proovile panna. Projekti terviklikkus ning ajaline ja sisuline koordineeritus on märksõnad, mis aitavad seda õigel rajal hoida ning kindlasti on olulisim ka meeskond, kes suhtleb avatult ning tegutseb ühise eesmärgi nimel. Projekti eesmärgi täitmiseks ehk Viljandi Pauluse kiriku peatrepi taastamiseks on jäänud teha veel viimased vuukimis- ja plaatimistööd ja trepp avatakse hiljemalt juunikuu alguses.

KASUTATUD ALLIKAD

Abiks annetajale maksustamisest. Hea Kodaniku koduleht. <https://heakodanik.ee/abiks-annetajale-maksustamisest/>, (01.05.2019).

Autoriõiguse seadus. RT I, 1992, 49, 615; RT I, 27.11.2018, 3.
<https://www.riigiteataja.ee/akt/128122011005?leiaKehtiv>, (29.03.2019).

Firmast. Piletilevi koduleht. <https://www.piletilevi.ee/est/uldinfo/firmast/tutvustus/>, (01.05.2019).

Josing, M., Lepane, L., Vanamölder, A. & Rebane, T. 2010. Kultuuri-ja spordisündmuste regionaalse majandusliku mõju hindamine ja analüüs- Viljandi Kitarrifestival. Eesti Konjunkturiinstituut.

https://www.looveesti.ee/attachments/064_Viljandi%20Kitarrifestivali%20regionaal-majandusliku%20m%C3%B5ju%20uuring.pdf, (4.03.2019).

Juhtimine. 2019. EELK koduleht. <https://www.eelk.ee/et/kiriku-korraldus/juhtimine/>, (4.03.2019).

Kirikuhoonest. Viljandi Pauluse Kogodus. <http://viljandipaulus.blogspot.com/p/kiriku-150-aastapaeva.html>, (4.03.2019).

Korralduseseadus. RT I, 22.03.2011, 4; RT I, 13.03.2019, 95.
<https://www.riigiteataja.ee/akt/102122016006?leiaKehtiv>, (29.03.2019).

Kuusik, A., Virk, K., Aarna, K., Sepp, L. Seppo, M., Mehine, T. & Prinsthal, I. 2010. Teadlik turundus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Luukas, I., Vooglaid, M. & Loo, S. 2012. Annetamisest, heategevusest ja ka rahaküsimisest.- *Sirp*, 26.10. <http://www.sirp.ee/s1-artiklid/c9-sotsiaalia/annetamisest-heategevusest-ja-ka-rahakuesimisest/>, (3.03.2019).

Millal registreerida käibemaksukohustuslasena. Maksu- ja Tolliameti koduleht. <https://www.emta.ee/et/ariklient/registreerimine-ettevotlus/kaibemaksukohustuslane/millal-registreerida>, (01.05.2019).

Mis on otsemüük?. Eesti otsemüügi assotsiatsiooni koduleht. <http://edsa.ee/otsemuuk/mis-on-otsemuuk/>, (01.05.2019).

Mänd, K., Noor, K., Uudelepp, A. & Uus, M. 2011. Väärrikaks ja õnnelikuks: annetamise analüüs ja soovitused. [Lõppraport]. Poliitikauuringute Keskus Praxis. https://www.kysk.ee/failid/File/Uuringud/Analuusiraport_Vaarikaks_ja_onnelikuks_annetamise_analuus_ja_soovitused_analuusi_teostaja_Poliitikauuringute_Keskus_PRAXIS.pdf, (3.03.2019).

Nelson, K.-I. 2018. Pühakodade programmist on toetatud kirikuid ligi 13 miljoni euroga. - *Kultuuriministeerium*, 14.12. <https://www.kul.ee/et/uudised/puhakodade-programmist-toetatud-kirikuid-ligi-13-miljoni-euroga>, (01.05.2019).

Praats, A. 2019. Autori intervjuu. Viljandi, 28. veebruar 2019. Programm “Pühakodade säilitamine ja areng 2014-2018”. Muinsuskaitseameti koduleht. <https://www.muinsuskaitseamet.ee/et/ameti-tegevus/programm-puhakodade-sailitamine-ja-areng-2014-2018>, (01.05.2019).

Põhikiri. EELK koduleht. <https://www.eelk.ee/et/kiriku-korraldus/seadusandlus/pohikiri/#p2>, (4.03.2019).

Rammo, A. 2011. Kuidas koguda annetusi ja hoida toetajaid? EMSL&Praxis. <http://www.ngo.ee/sites/default/files/files/Kuidas%20koguda%20annetusi%20ja%20hoida%20toetajaid.pdf>, (3.03.2019).

Reinson, H. 2017. Eestimaalaste valmisolek heategevuseks. Kantar Emor. https://heakodanik.ee/wp-content/uploads/2011/01/Eestimaalaste-valmisolek-heategevuseks-2017_kokkuv%c3%b5te.pdf, (03.03.2019).

Reklaamiseadus. RT I 2008, 15, 108; RT I, 12.12.2018, 6. <https://www.riigiteataja.ee/akt/109012018008?leiaKehtiv>, (01.05.2019).

Salumäe, K-E. 2018. Tallinna kiriku eest väljakäidav katuseraha jõuab ka Viljandi kiriku katusesse. - *Sakala*, 27.12. <https://sakala.postimees.ee/6483594/tallinna-kiriku-eest-valjakaidav-rahajouab-ka-viljandi-kiriku-katusesse>, (4.03.2019).

Seadusandlus. EELK koduleht. <https://www.eelk.ee/et/kiriku-korraldus/seadusandlus/>, (01.05.2019).

Siimon, A. 2004. Organisatsiooniõpetus. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Strateegilise planeerimise käsiraamat. 2006. Tallinn: Rahandusministeerium. <https://enl.ee/UserFiles/ENL%20Strateegiakool/rahandusminplaneerimine.pdf>, (14.05.2019).

Struktuur. EELK koduleht. <https://www.eelk.ee/et/kiriku-korraldus/juhtimine/struktuur/>, (29.03.2019).

Teadete edastamise kord Eesti Rahvusringhäälingus. Eesti Rahvusringhäälingu koduleht. <https://info.err.ee/l/kontaktid/kultuuriteated>, (01.05.2019).

Ticketer keskkonna kasutustingimused. Ticketeri koduleht. <https://www.ticketer.ee/kasutustingimused.php>, (01.05.2019).

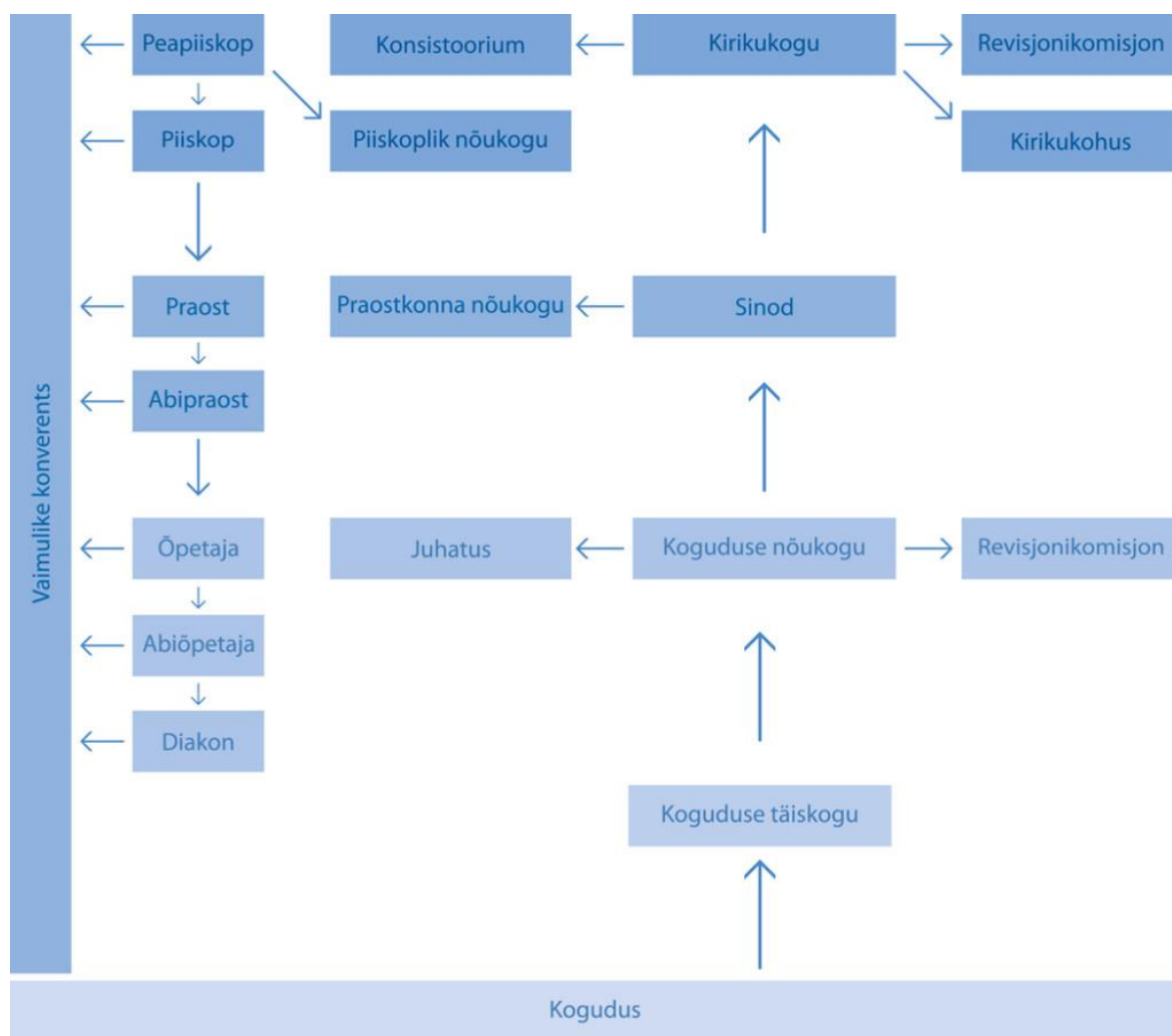
Vihalem, A. 2008. Turunduse alused. Tallinn: Külim.

Üksvärav, R. 2003. Organisatsioon ja juhtimine. Tallinn: TTÜ Kirjastus.

Üksvärav, R. 2010. Organisatsioon ja üksikisik. Tallinn: TEA Kirjastus.

LISAD

Lisa 1 EELK struktuur

Joonis 1. EELK struktuur. (Allikas: Struktuur 2019)

Lisa 2 Projekti tegevuskava

Tabel 1. Heategevuskontserdi “ÜLE LÄVE” tegevuskava

Projekti tegevused kuude kaupa		Tegevuskuud alates projekti algusest					
		juuli	august	september	oktoober	november	detsember
Projekti juhtimine	Projektikoosolekud						
	Eelarve						
Ettevalmistavad tegevused	Esinejate leidmine						
	Sündmuse kontseptsiooni loomine						
	Sündmuse ohutus ja turvalisus						
	Fotomaterjal kogu protsessist						
	Leping esinejatega						
	Repertuaari nimekiri						
	Suhtlemine EAÜ-ga						
	Piletimüügi korraldus						
	Läbirääkimised Piletileviga						
	Sponsorluse korraldus						

Projekti tegevused kuude kaupa		Tegevuskuud alates projekti algusest					
		juuli	august	september	oktoober	november	detsember
Teavitamine	Ülevaade renoveerimisest ja laiem taust						
	Reklaam eri meediakanalites						
	FB üritus						
	Plakat ja FB päis						
	Kutsed toetajatele						
	Pressiteated						
	Hooandja klipp						
	ERR-i kultuuriteadete klipid						
	Järelkajastus						
Sisutegevused	Sponsorite leidmine						
	Annetuskeskkonna loomine						
	Suhtlemine esinejatega						
	Valgustehnika						
	Helitehnika						
	Lavatehnika						
	Kohvik						

Projekti tegevused kuude kaupa		Tegevuskuud alates projekti algusest					
		juuli	august	september	oktoober	november	detsember
	Dekoreerimine						
	Backstage						
Aruandlus	Tagasisidekoosolek						
	Projekti aruandlus						

Lisa 3 Riskianalüüs

Tabel 2. Heategevuskontserdi “ÜLE LÄVE” riskianalüüs

RISKIANALÜÜS					
Nr	Tegevus	Oht	Tõsidus/ tõenäosus	Ennetav tegevus	Korrigeeriv tegevus
1	Eelarve	Eelarve jääb miinusesse	3, 2	Aktiivne teavitustöö kampaaniaperioodil, sponsorluse ja lisarahastuse otsimine.	Lisakampaania korraldamine
2	Sündmuse kontseptsiooni loomine	Trepp ei saa õigeaks ajaks valmis	2, 2	Ehitaja suhtlemine ja täpse ajakava ning tingimuste kokkuleppimine	Ajutise trepilahenduse ehitamine kontserdi ajaks
3	Sündmuse ohutus ja turvalisus	Küllastaja minestab õhupuuduse tõttu	3, 2	Ruumi piisav õhutatus, rahvahulkade hajutamine	Projektijuht helistab hädaabisse
	Sündmuse ohutus ja turvalisus	Küllastaja kukub trepil	3, 2	Trepi ohutuks muutmise, piisav valgustus alal	Esmaabi andmine, vajadusel projektijuht helistab hädaabisse
4	Sündmuse ohutus ja turvalisus	Tulekahju	3, 1	Kõigi elektriseadmete ja kaablite korrashoid, võimsuse vastamine seadmetele	Evakuatsioon, helistamine hädaabisse
5	Leping esinejatega	Esineja jätab kontserdile tulemata	3,1	Varakult lepingu sõlmimine esinejaga	Operatiivne teavitus, asendusesinejate otsimine
6	Suhtlemine EAÜ-ga	Autoriõigusi pole võimalik saada	3, 1	Pidev koostöö EAÜ-ga	Läbirääkimised hea tava kohaselt
7	Piletimüügi korraldus	Piletimüügi järjekorras tekib ummik	2, 2	Mitme järjekorra tekitamine	Inimgruppide jaotamine vastavalt pileti olemasolule, piletiliigile
8	Sponsorluse korraldus	Piisava sponsorrahastuse puudumine	3,2	Võimalikult varakult potentsiaalsete sponsorite leidmine, sponsoritele atraktiivse motivatsioonipaketi pakkumine	Isiklik otsepöördumine sponsorite poole
10	Reklaamklippide valmistamine	Reklaamklipid ei saa õigeaks ajaks valmis	3,2	Varakult videomaterjali kokkupanemine, kokkulepete sõlmimine	Muude reklaamivõimaluste suurendamine

Lisa 4 Eelarve ja täitmine

Tabel 2. Heategevuskontserdi kulud

KULUD					
Kululiik	Ühik	Ühiku hind	Kogus	Maksumus	EELARVE TÄITMINE
Tööjõukulud				383.00	383.00
Projektijuhi töötasu	kord	100.00	1	100.00	100.00
Piletimüügi pealiku töötasu	kord	75.00	1	75.00	75.00
Helitehniku töötasu	kord	108.00	1	108.00	108.00
Kommunikatsioonipealiku töötasu	kord	100.00	1	100.00	100.00
Rendikulud				320.00	320.00
Saali rent	kord	320.00	1	320.00	320.00
Halduskulud				132.00	132.00
Lisa WC	päev	132.00	1	132.00	132.00
Programmikulud				1,465.56	1,465.56
Artist	õhtu	1,440.00	1	1,440.00	1,440.00
Autoritasud	%	25.56	1	25.56	25.56
Valgustehnika rent				320.00	336.00
Prožektorid	päev	12.00	8	96.00	96.00
Valguspult	päev	144.00	1	144.00	144.00
Väliprožektorid	päev	80.00	1	80.00	96.00
Helitehnika rent				161.40	161.40
Jutumikrofon	päev	4.80	1	4.80	4.80
Väike mikrofon	päev	6.00	4	24.00	24.00
Monitor	päev	15.00	3	45.00	45.00
Suur helipult	päev	60.00	1	60.00	60.00
Väike helipult	päev	9.60	1	9.60	9.60
Subwoofer	päev	18.00	1	18.00	18.00
Lavatehnika				101.20	185.20
Lavapodium (2x1x0.6 m)	päev	16.80	4	67.20	151.20

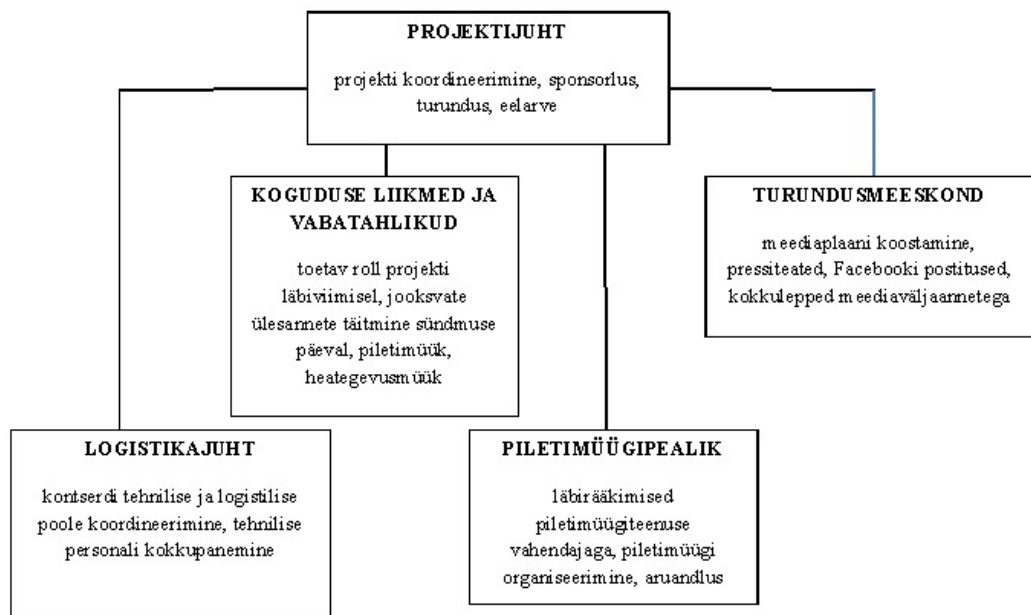
Kululiik	Ühik	Ühiku hind	Kogus	Maksumus	EELARVE TÄITMINE
Lavatrepp	päev	14.40	1	14.40	14.40
Lavaseelik	päev	3.60	1	3.60	3.60
Toolid	tk	3.00	4	12.00	12.00
Baaripukk	tk	4.00	1	4.00	4.00
Kujunduskulud				330.00	180.00
Kujundaja töötasu	kord	180.00	1	180.00	180.00
Meediakulud				485.00	281.04
Reklaam Sakalas	kord	75.00	3	225.00	71.04
Plakatite trükk	tk	1.20	50	60.00	60.00
Video ja audioklippide valmistamine	kord	200	1	200.00	150.00
Toitlustuskulud				49.00	49.00
Meeskonna toitlustamine	inimene	1.40	35	49.00	49.00
Üldkulud				365.58	243.00
Piletilevi vahendustasu	%	6.84	420	248.98	116.96
Ürituse sisestustasu	üritus	24.00	1	24.00	24.00
Korraldaja piletid	tk	0.19	200	38.00	84.48
Tasu blankettide eest	tk	0.12	430	51.60	15.60
Kontoritarbed	tk	3.00	1	3.00	1.96
Muud kulud				347.00	347.00
Joogivesi esinejatele	tk	0.50	84	42.00	42.00
Toitlustus (pressikontsert)	inimene	2.00	30	60.00	60.00
Küünlad (EV100 kujund)	tk	3.00	50	150.00	150.00
Lilled esinejatele	tk	1.90	50	95.00	95.00
KOGUSUMMA				4450.74	4224.20

Tabel 3. Heategevuskontserdi tulud

TULUD		
Tululiik	Esiagne summa	Täitmise
Koguduse omafinantseering	5000.00	5320.00
Piletitulu	4200.00	3640.00
Viljandi linn	5000.00	5000.00
Eraisikute annetused	2000.00	1186.42
Esemeline sponsorlus	1000.00	2818.60
Rahaline sponsorlus	2000.00	4305.56
KOKKU:	19200.00	22270.58

Tulem: +2326.38

Lisa 5 Meeskonna struktuur ja ülesanded

Joonis 2. Heategevuskontserdi “ÜLE LÄVE” meeskonna struktuur ja ülesannete jaotus

SUMMARY

This creative-practical thesis focuses on „Charity concert „Across the threshold“. The aim of this concert was to raise funds to restore the main stairs of Saint Paul’s church in Viljandi and it took place on 9 November 2018. The main performers of the concert were a famous Estonian cello quartet C-Jam with a talented young musician Mikk Kaasik. We also included the choir of Viljandi Music School’s Symphony Orchestra. In addition to the charity concert we organized a complete charity campaign to throw attention to the critical condition of the building of Saint Paul’s church.

The goal of this project was to collect the missing money 5 720 euros to restore the stairs. Viljandi’s city government and one entrepreneur already had both supported the construction process with 5000 euros. With the help of sponsors and private donaters we managed to collect over 2000 euros more than initially planned. The team of the concert contained of about 60 members, including the performers. The number of visitors was 459 and throughout the day there were over 500 visitors in the building.

I had the project manager role, which was quite a new experience for me, but this process taught me a lot. Managing the project gave me an opportunity to practise my knowledge in the culture management area and I was also able to get many valuable experiences in teamwork, managing charity campaign and communication. I am glad that I was able to participate in a project which would really improve someone’s lives and also would focus on a bigger issue in financing the restoring of churches in Estonia.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Maarja Mangus,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Heategevuskontsert “ÜLE LÄVE”, mille juhendaja on Piret Aus, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Maarja Mangus

15.05.2019